

MIKKELI

Saimaan rannalla.

Mikkelin kaupungin talousarvio 2018

Kaupunginjohtajan esitys

Timo Halonen 2.11.2017

MIKKELI

Elinvoiman vahvistamista uudistuvalla palveluorganisaatiolla

Talousarvion 2018 valmistelun lähtökohdat ja suunnitelmakauden näkymät

- Käyttötalouden reaalitilanne oli vuosina 2014-2015 alijäämäinen noin 4-5 miljoonaa euroa
- Vuoden 2016 reaalitaloudellinen tulos oli tasapainossa, myös vuoden 2017 arvioidaan olevan tasapainossa
- Talouden näkymä vuosille 2018- 2021 on alijäämäinen
  - Vuokratulot vähenevät noin 2,0 miljoonaa euroa vuonna 2018 ja noin 2,3 miljoonaa euroa suunnitelmakaudella 2018-2021
  - Varauduttava käytöstä poistuvien kiinteistöjen purkamismenoihin ja kiinteistöjen tasearvon mukaisiin kertapoistoihin (2018-2021: 2,5 miljoonaa euroa/ vuosi)
  - Essoten arvio Mikkelin kaupungin vuoden 2018 maksuosuudesta 180 miljoonaa euroa (raami 178,4 miljoonaa euroa)

Talousarvion 2018 valmistelun lähtökohdat ja suunnitelmakauden näkymät

- Vuodesta 2021 alkaen käyttöomaisuuden poistotasoa nostaa vesiliikelaitoksen jätevesipuhdistamoinvestoinnin poistot, arvio noin 2,3 miljoonaa euroa vuodessa
- Sote- ja maakuntauudistuksen arvioidaan alentavan kaupungin saamia valtionosuuksia vaiheittain noin 1,3 miljoonalla eurolla vuosittain vuosina 2020- 2023. Sosiaali- ja terveystoimen menojen kasvu ennen maakuntauudistusta vaikuttaa alentavasti maakuntauudistuksen jälkeisiin kuntien valtionosuuksiin.
- Taloudellinen tilanne ei kestä merkittävää toimintamenojen kasvua -> taloutta on tasapainotettava
- Veroja ei koroteta

MIKKELI

Talouden tasapainotussopimus

Talouden tasapainotustarve

- Kaupungin talouden tasapainotustavoite on 5 milj. euroa pysyvänä tasomuutoksena, mikä haetaan sovituilla toimenpiteillä 3 vuoden aikana
- Talouden tasapainotustavoitteet kohdistetaan seuraavasti:

Palvelualue / Vuosi, Teur	2018	2019	2020	yhteensä
Sivistys ja hyvinvointi	600	1 200	1 200	3 000
Asuminen ja toimintaympäristö	200	200	600	1 000
Konserni- ja elinvoimapalvelut	400	400	300	1 100
Yhteensä	1 200	1 800	2 100	5 100

Poliittinen sopimus tasapainotuksesta

- Kaupunginhallituksen kanssa on sovittu, että talouden tasapainotus kohdistetaan lähtökohtaisesti em. suunnitelman mukaisesti
- Kaupunginhallitus päättää talousarvion 2018 yhteydessä yksityiskohtaisista talouden tasapainotustoimenpiteistä vuoden 2018 osalta
- Vuosien 2019- 2020 talouden tasapainotustoimenpiteet päätetään huhtikuun 2018 loppuun mennessä siten, että talous on tasapainossa ja ylijäämäinen suunnitelmakaudella
- Kuntalain § 110 mukaan kunnan *”taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan”*.
- Kaupunginhallituksen kanssa tehdyllä tasapainotussopimuksella vältytään varsinaisen kuntalain mukaisen yksilöidyn toimenpidesuunnitelman velvoitteesta

- Selvityksessä olevia toimenpiteitä:
  - Kaupunkirakenneselvitys koskien sivistyksen ja hyvinvoinnin palveluverkkoa (aluekoulumalli)
  - Henkilöstö- ja palvelukehitysohjelman etenemisen ja sen toteuttamismallien vaikutukset henkilöstömenoihin tarkennetaan
  - Purettavista kiinteistöistä, ml. purkamisen toteutus ja rahoitusmalli, tehdään suunnitelma talousarvion valmistelun yhteydessä
  - Tukipalveluiden tehostamismahdollisuudet selvitetään
  - Mikkelin kaupungille laaditaan elinvoimaohjelma sisältäen selvitykset elinkeinotoiminnan suorista tuloja lisäävistä toimenpiteistä ja talousvaikutuksista

MIKKELI

**Tuloslaskelma,
rahoituslaskelma,
merkittävimmät investoinnit**

- Toimintatuotot 107,0 milj. euroa (sis. Omavalmistus)
- Toimintakulut -406,0 milj. euroa
- Toimintakate -299,0 milj. euroa
- Verotulot 201,6 milj. euroa
- Valtionosuudet 111,8 milj. euroa
- Rahoituserät 2,1 milj. euroa
- Poistot -19,8 milj. euroa
- Tulos -3,2 milj. euroa

- Vuosikate 16,5 milj. euroa
- Nettoinvestoinnit 34,5 milj. euroa
- Lainarahoitustarve 18,8 milj. euroa eli 345 euroa/ asukas
- Lainamääräarvio vuoden 2018 lopussa on noin 224,2 milj. euroa eli 4 113 euroa/ asukas

Merkittävimmät investoinnit

- Metsä-Sairilan jätevedenpuhdistamo 12,7 milj. euroa
- Rantakylän koulu, peruskorjaus ja laajennus 4,5 milj. euroa
- Valtatie 5 (yhteysväli Mikkeli-Juva) Mikkelin maksuosuus 3 milj. euroa
- Kalevankankaan päiväkoti , korjaus tai korvaava uudisrakennus 1,3 milj. euroa
- Hänninkentän huoltorakennus 1,0 milj. euroa
- Urheilupuiston koulu, peruskorjaus 0,75 milj. euroa

Investointimenot 2018

- Investointimenot 37,3 milj. euroa
- Nettoinvestoinnit 34,5 milj. euroa

MIKKELI

Strategiaa uudistetaan

Päämääränä hyvän elämän, kestävän kasvun ja korkean osaamisen ja yrittäjyyden Mikkeli

Strategiset päämäärät

- **Hyvän elämän Mikkeli** - ”Mikkeliläisillä on edellytykset elää hyvää, sujuvaa ja turvallista elämää.”
- **Kestävän kasvun Mikkeli** - ”Saimaan keskus Mikkeli kasvaa ja kehittyy kestävästi.”
- **Korkean osaamisen ja yrittäjyyden Mikkeli** - ”Mikkeli on vetovoimainen, yrittäjämönteinen korkean osaamisen kaupunki.”

”Mikkeliläisillä on edellytykset elää hyvää, sujuvaa ja turvallista elämää.”

Hyvän
elämän
Mikkeli

- Lisätään ja edesautetaan asukkaiden aktiivisuutta, yhteisöllisyyttä sekä osallisuutta.
- Järjestetään asukkaille asiakaslähtöiset, toimivat ja vaikuttavat peruspalvelut yhteistyössä alueen muiden toimijoiden kanssa.
- Mahdollistetaan asukkaiden turvallinen arki.
- Tunnistetaan ja huomioidaan alueen merkittävä vapaa-ajan asuminen osana mikkeliäisyyttä.

Strateginen päämäärä	Painopisteet
Hyvän elämän Mikkeli	<p>1. Yhteisöllisyys</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hyvinvointierojen kaventaminen, eriarvoisuuden ehkäisy - Yhteisöllisyyden lisääminen, mielen hyvinvoinnin edistäminen, kiusaamisen, yksinäisyyden ja syrjäytymisen vähentäminen <p>2. Aktiivinen arki</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kaupunki mahdollistajana - Arkiliikkumisen ja kulttuuriharrastamisen edistäminen <p>3. Sujuva ja turvallinen elämä</p> <ul style="list-style-type: none"> - Peruspalveluiden toimivuus ja saavutettavuus, matalakynnys, tunnistaminen, varhainen tuki - Työllisyys - Osaavan, koulutetun henkilöstön rekrytointi, saatavuus

”Saimaan keskus Mikkeli kasvaa ja kehittyy kestävästi.”

A green circle with a thin blue border, containing the text 'Kestävän kasvun Mikkeli' in white.

Kestävän
kasvun
Mikkeli

- Taataan asukkaille puhdas elinympäristö sekä terveet tilat ja rakennukset.
- Edistetään kaupunkirakenteessa liikkumista, esteettömyyttä ja turvallisuutta .
- Tunnistetaan ja jalostetaan kaupungin toimintoja sekä alueen vahvuuksia uusien resurssiviisaiksi innovaatioiksi.

Strateginen päämäärä	Painopisteet
Kestävän kasvun Mikkeli	<ol style="list-style-type: none"> 1. Terveellinen ja turvallinen elinympäristö<ul style="list-style-type: none"> - Väylät ja ympäristö - Puhdas vesi ja ilma - Terveet ja turvalliset toimitilat 2. Elinvoimaisuus<ul style="list-style-type: none"> - Maankäyttöratkaisut - Matkailu - Resurssitehokkuus (kierrätystalous) 3. Kaupungistuminen<ul style="list-style-type: none"> - Saavutettavuus - Digitaalisuus – ekologisuus - Kestävä kehitys

**”Mikkeli on vetovoimainen,
yrittäjämönteinen korkean osaamisen
kaupunki.”**

Korkean
osaamisen
ja
yrittäjyyden
Mikkeli

- Edistetään alueen työllisyyttä sekä uusien työpaikkojen syntymistä.
- Varmistetaan toimivat ja vaikuttavat yrityspalvelut sekä joustava kaavoitus.
- Varmistetaan alueen työelämälähtöinen laadukas ja vetovoimainen koulutus.

Strateginen päämäärä	Painopisteet
Korkean osaamisen ja yrittäjyyden Mikkeli	<p>Aktiivinen työllisyyden hoito => työpaikkojen syntymisen tunnistaminen</p> <p>Aktiivinen kaupunkimarkkinointi ja viestintä → Meillä osataan! Positiivinen mielikuva. Aktiivisuus. Kuntalähettiläät. Yhtenäinen matkailupaketti. Selkeä profiloituminen. Kansainvälinen markkinointi, Mikkelistä oikeasti Saimaan kaupunki</p> <p>Ennakoiva kaavoitus</p> <p>Toimitilat</p> <p>Hankintaosaamisen kehittäminen</p> <p>Tapahtumat, aktiviteetit. Se seuraava iso tapahtuma.</p> <p>Luonto vahvuutena, tuotteistaminen</p> <p>Liikunta, kulttuuri, tutkimus</p> <p>Pyöräilyreitit, retkeilyreitit</p> <p>Biotalous</p> <p>Turvallisuus</p> <p>Konserniyhtiöiden välinen yhteistyö</p> <p>Horisonttihankeet & Kehittämisalustat (Kalevankangas, EcoSairila, Memory Campus, Saimaa Geopark,)</p> <p>Verkostojen johtaminen: verkostoissa toimiminen, osaaminen</p> <p>Mikkeli-tiedon kokoaminen ("Mikkeli-portaali")</p> <p>Laadukas koulutus</p>

MIKKELI

Hyvän
elämän
Mikkeli

Hyvinvoiva
asukas ja
elinvoimainen
Mikkelin
kaupunki

Korkean
osaamisen
ja
yrittäjyyden
Mikkeli

Matkailun
ja vapaa-
ajan Mikkeli

Kestävän
kasvun
Mikkeli

Keskeisimmät kehityshankkeet

- Uuden strategian toimeenpano
- Aluekoulumallin tarkastelu
- Tukipalveluiden tehostamismahdollisuuksien selvittäminen
- Maakuntaudistukseen valmistautuminen
- Henkilöstö- ja palvelukehitysohjelman toteutuksen jatkaminen

MIKKELI

Lisätietoja

Kaupunginjohtaja Timo Halonen

timo.halonen@mikkeli.fi

p. 040 557 8077

www.mikkeli.fi